T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2022/589
KARAR NO : 2022/700
KARAR TR : 26/12/2022

ÖZET: Yargı kararı ile tazminle yükümlü tutulan ve tazminatın tamamını ödemiş bulunan davacı tarafından ödenen tazminattan kusur ve sorumluluğu oranındaki tutarın, olayda sorumlu olduğu ileri sürülen davalı idareden rücuan tahsili istemiyle açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Ş. G. San. A.Ş.
Vekili : Av. U. K
Davalı : Sağlık Bakanlığı
Vekili : Av. S. K

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, davacı şirket tarafından şirket çalışanlarından Ö.F.Ö.'nün 29/05/2009 tarihinde işyerinde geçirdiği iş kazası neticesinde kaldırıldığı Sakarya Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesinde istirahat raporu verilerek ameliyat günü gelmesi için taburcu edilmesi neticesinde hastanenin ve doktorun hizmet kusuru nedeniyle işçinin 10/06/2009 tarihinde vefat ettiğini, işçinin ailesi tarafından açılan maddi ve manevi tazminat davası neticesinde İstanbul Anadolu 2. İş Mahkemesinin 16/06/2016 tarih ve E.2012/705 K.2016/320 sayılı kararı ile aleyhine maddi ve manevi tazminata hükmedildiğini, verilen kararın Yargıtay 21. Hukuk Dairesinin 13/06/2017 tarihli ve E.2016/l8935, K.2017/5304 sayılı kararı ile onandığını ileri sürerek, mahkeme ilamının icraya verilmesi neticesinde vefat eden işçinin ailesine ödenen 1.078.766,84 TL'nin ödeme tarihi olan 06/07/2017 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte ve icra dairesine verdiği teminat mektubu için bankaya ödendiği iddia olunan 3.307,52 TL'nin ödeme tarihi olan 31/05/2017 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte tahsili istemiyle idari yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. İdari Yargıda

2. **Sakarya 2. İdare Mahkemesi 30/05/2018 tarihli ve E.2018/389, K.2018/449 sayılı kararı ile,** vefat eden işçinin yakınlarına adli yargı yerince verilen karara istinaden tazminat ödeyen davacı şirketin, olayda davalı idarenin hizmet kusuru bulunduğundan bahisle rücuen tazmin talebine ilişkin istemine dayalı uyuşmazlığın görüm ve çözümünde adli yargının görevli olduğu sonuç ve kanaatine varıldığı gerekçesiyle, davanın 2577 sayılı Kanun'un 15/1-a maddesi uyarınca görev yönünden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

3. Davacı şirket vekili bu kez aynı istemle adli yargı yerinde dava açmıştır.

B. Adli Yargıda

4. Sakarya 3. Asliye Hukuk Mahkemesi 06/04/2021 tarihli ve E.2018/349, K.2021/169 sayılı kararı ile, tüm dosya kapsamından, hastaneye veya hekimlere atfedilecek bir kusur bulunmadığı kanaatine varılmakla, subut bulmayan davanın reddine karar vermek gerektiğini belirterek, davayı reddetmiş, bu karara karşı davacı vekilince istinaf isteminde bulunulmuştur.

5. Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi 3. Hukuk Dairesi25/03/2022 tarihli ve E.2022/155, K.2022/517 sayılı kararı ile, davanın, davalı idarenin hizmet kusuru iddiasından kaynaklanan maddi tazminat istemine ilişkin olduğunu, davalı Sağlık Bakanlığının bir kamu kurumu olduğunu, kural olarak işlem ve eylemlerinin kamusal nitelik taşıdığını, somut olayda; davalı bakanlık tarafından yürütülen sağlık hizmetlerinin gereği gibi yerine getirilmemesi sonucu zarar oluştuğunun iddia edildiğini, görevin hiç veya gereği gibi yerine getirilmemesinin hizmet kusuru niteliğinde olduğunu, idarenin hizmet kusurundan doğan zararlardan dolayı İYUK'nın 2/1-b maddesi gereğince idareye karşı idari yargı yerinde tam yargı davası açılması gerektiğini belirterek, davacı vekilinin istinaf başvurusunun kabulü ile, mahkeme kararının HMK'nın 353/1-a-4 maddesi uyarınca kaldırılmasına karar vermiştir.

6. **Sakarya 3. Asliye Hukuk Mahkemesi 26/05/2022 tarihli ve E.2022/188, K.2022/174 sayılı kararı ile,** tüm dosya kapsamından, davanın,davacı vekilinin hizmet kusuru iddiasından kaynaklanan maddi tazminat istemine ilişkin olduğunu, davalı bakanlık tarafından yürütülen sağlık hizmetlerinin gereği gibi yerine getirilmemesi sonucu zarar oluştuğunu iddia etmiş olup, görevin hiç veya gereği gibi yerine getirilmemesinin hizmet kusuru niteliğinde bulunduğunu, idarenin hizmet kusurundan doğan zararlardan dolayı İYUK'nın2/1-b maddesi gereğince idareye karşı idari yargı yerinde tam yargı davası açılması gerekeceğini, adli yargı yolunun caiz olmadığını ve mahkemelerinin görevli olmadığını belirterek, Sakarya Bölge Adliye Mahkemesi karar ilamı doğrultusunda mahkemelerince adli yargı yolunun görevli ve caiz olmaması nedeniyle davanın usulden reddine karar vermiş, oluşan olumsuz görev uyuşmazlığı nedeniyle, bu kararın kesinleşmesinden sonra taraflardan birinin son görevsizlik kararını veren mahkemelerinden talebi halinde, ilk görevsizlik kararını veren yargı merciine ait dava dosyası da temin edilerek dosyaların Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilerek, görevli yargı merciinin belirlenmesinin isteneceği gerekçesiyle, mahkemelerinin ve adli yargı yolunun görevli ve caiz olmaması nedeniyle dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir.

III. İLGİLİ HUKUK

7. 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu'nun 61. maddesi şöyledir:

"Birden çok kişi birlikte bir zarara sebebiyet verdikleri veya aynı zarardan çeşitli sebeplerden dolayı sorumlu oldukları takdirde, haklarında müteselsil sorumluluğa ilişkin hükümler uygulanır."

8. Aynı Kanun'un 62. maddesi ise şöyledir:

"Tazminatın aynı zarardan sorumlu müteselsil borçlular arasında paylaştırılmasında, bütün durum ve koşullar, özellikle onlardan her birine yüklenebilecek kusurun ağırlığı ve yarattıkları tehlikenin yoğunluğu göz önünde tutulur.

Tazminatın kendi payına düşeninden fazlasını ödeyen kişi, bu fazla ödemesi için, diğer müteselsil sorumlulara karşı rücu hakkına sahip ve zarar görenin haklarına halef olur. "

9. Anayasa'nın 125. maddesinin son fikrası şöyledir:

"İdare, kendi eylem ve işlemlerinden doğan zararı ödemekle yükümlüdür."

10. 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "*İdari dava türleri ve idari yargı yetkisinin sınırı"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"1. (Değişik: 10/6/1994 - 4001/1 md.) İdari dava türleri şunlardır:

a) (İptal: Anayasa Mahkemesinin 21/9/1995 tarihli ve E:1995/27, K:1995/47 sayılı kararı ile; Yeniden Düzenleme: 8/6/2000-4577/5 md.) İdarî işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlâl edilenler tarafından açılan iptal davaları,

b) İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları

c) (Değişik: 18/12/1999-4492/6 md.) Tahkim yolu öngörülen imtiyaz şartlaşma ve sözleşmelerinden doğan uyuşmazlıklar hariç, kamu hizmetlerinden birinin yürütülmesi için yapılan her türlü idari sözleşmelerden dolayı taraflar arasında çıkan uyuşmazlıklara ilişkin davalar.

2. İdari yargı yetkisi, idari eylem ve işlemlerin hukuka uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır. İdari mahkemeler; yerindelik denetimi yapamazlar, yürütme görevinin kanunlarda ve Cumhurbaşkanlığı kararnamelerinde gösterilen şekil ve esaslara uygun olarak yerine getirilmesini kısıtlayacak, idari eylem ve işlem niteliğinde veya idarenin takdir yetkisini kaldıracak biçimde yargı kararı veremezler."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

11. Uyuşmazlık Mahkemesinin Muammer TOPAL'ın başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 26/12/2022 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, idari ve adli yargı yerleri arasında anılan Kanun'un 14. maddesinde öngörülen biçimde olumsuz görev uyuşmazlığı doğduğu, idari ve adli yargı dosyalarının 15. maddede belirtilen yönteme uygun olarak davacının istemi üzerine son görevsizlik kararını veren Mahkemece Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin işlemlerde herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

12. Raportör-HakimGülşen AKAR PEHLİVAN'ın davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada adli yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

13.Dava, davacı şirket çalışanlarından Ö.F.Ö.'nün işyerinde geçirdiği iş kazası neticesinde kaldırıldığı Sakarya Üniversitesi Eğitim ve Araştırma Hastanesinde istirahat raporu verilerek ameliyat günü gelmesi için taburcu edilmesi neticesinde hastanenin ve doktorun hizmet kusuru nedeniyle işçinin 10/06/2009 tarihinde vefat ettiği, işçinin ailesi tarafından açılan maddi ve manevi tazminat davasında davacı şirket aleyhine tazminata hükmedildiği, mahkeme ilamının icraya verilmesiyle vefat eden işçinin ailesine davacı şirketçe ödenen 1.078.766,84 TL'nin ödeme tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte ve icra dairesine verdiği teminat mektubu için bankaya ödendiği iddia olunan 3.307,52 TL'nin ödeme tarihi olan 31/05/2017 tarihinden itibaren işleyecek yasal faizi ile birlikte davalı idareden tazmini istemiyle açılmıştır.

14. Tazminat davasına bakan Mahkemece, saptanan kusur ve sorumluluk oranları esas alınarak tazminata hükmolunduğu, hükmolunan tazminatın da icra takibi sonucunda ödenmiş olduğu gözetildiğinde, olayda zarar gören taraf yönünden, ortada tazminat davasında giderilmemiş bir alacak bulunduğundan söz edilemeyeceği gibi, 2577 sayılı Kanun'un 2/1-b maddesinde belirtilen *"İdari eylem ve işlemlerden dolayı kişisel hakları doğrudan muhtel olanlar tarafından açılan tam yargı davaları"* kapsamında, zarar gören tarafından idari yargı yerinde açılacak bir idari dava yoluyla giderilmesi gereken zararın olduğundan da bahsedilemeyeceği açıktır.

15. Öte yandan, ortada, Devlete, il özel idarelerine ve belediyelere ait akitten, haksız fiil ve haksız iktisaptan doğanlar dışındaki alacakların tahsil usulünü düzenleyen 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun kapsamına giren bir kamu alacağı da bulunmamaktadır.

16. Bu itibarla,tam yargı davası niteliği taşımayan ve konusu bir kamu alacağı olmayan rücu davasının, Borçlar Kanunu hükümlerine göre adli yargı yerince çözümlenmesi gerektiği sonucuna varılmıştır.

17. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, Sakarya 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 26/05/2022 tarihli ve E.2022/188, K.2022/174 sayılı görevsizlik kararının kaldırılması gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde ADLİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. Sakarya 3. Asliye Hukuk Mahkemesinin 26/05/2022 tarihli ve E.2022/188, K.2022/174 sayılı GÖREVSİZLİK KARARININ KALDIRILMASINA,

26/12/2022 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Muammer	Nilgün	Doğan	Eyüp
TOPAL	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN